

Headquarters of European Azerbaijani Congress
Rue du Marché Aux Herbes 79
Brussels 1000

Phone: +31651553029
E-mail: info@aak-org.eu
Web: www.aak-org.eu

Brüssel 18 yanvar 2019 cu il

Avropa Azərbaycanlıları Konqresinin 1990-cı il 20 Yanvar faciəsinin 29-cı ildönümü ilə əlaqədar

BƏYANATI

Azərbaycan həqiqətlərinin, o cümlədən 20 Yanvar faciəsi ilə bağlı məlumatların dünya ictimaiyyətinə çatdırılması qarşımızda duran mühüm vəzifələrdəndir.

Xalqımızın yaddasına Qara Yanvar gecəsi kimi hakk olunmuş bu tarix həm şəhidlərin anım günü, həm də Azərbaycanın ərazi bütövülüyü uğrunda mübarizə aparan xalqımızın birlik, şərəf günüdür. Bu qanlı hadisələr bir daha nümayiş etdirdi ki, Azərbaycan xalqı müstəqilliyinin bərpası namən mübarizə aparmaq əzmindədir.

29 il əvvəl törədilmiş 20 Yanvar faciəsi insanlığa qarşı qatı cinayətdir. 1990-cı il yanvarın 19-dan 20-nə keçən gecə sovet ordusunun hərbi hissələri və zirehli texnikası heç bir xəbərdarlıq etmədən Bakı və Sumqayıt şəhərlərinə, habelə ölkəmizin bir çox digər şəhər və rayonlarına yeridilmiş, hərbi gəmilərdən çıxarılan desant qrupları da şəhər üzərinə hücuma keçmiş, ağır hərbi texnika dinc əhalisinin qurduğu barrikadaları dağıtmış, nəticədə beynəlxalq hüquq normaları, keçmiş SSRİ-nin və Azərbaycan SSR-nin konstitusiyalarının müvafiq müdafiələri kobudcasına pozulmuş, öz hüquqlarının, torpaqlarının və milli mənliyinin müdafiəsiナ qalxmış çoxmillətli xalqımıza divan tutulmuşdur.

Bakıya daxil olan silahlı qoşunlar milliyətindən, yaşından və cinsindən asılı olmayıaraq, 147 nəfər silahsız mülki şəxsi amansızcasına öldürmiş, paytaxtda, şəhərətrafi qəsəbələrdə və rayonlarda 744 dinc, günahsız insan yaralanmış, yüzlərlə adam itkin düşmüş, 841 nəfər qanunsuz həbs edilmişdi. Yanvarın 20-də fəvqəladə vəziyyət elan edildikdən sonra isə daha 21 nəfər öldürülmüşdü. Yaralıları çıxaran təcili tibbi yardım maşınlarına və həkimlərə də atəş açılmış, tibb işçiləri də şəhid olmuş, yaralanmışlar.

Bələliklə ölüyəgəlməz dağıntılar törədilmiş, yüzlərlə silahsız, sülhərvər insan, o cümlədən yaşlılar, qadınlar və uşaqlar xüsusi qəddarlıqla qatla yetirilmişlər. Qoşunun şəhərə daxil olması barədə rəsmi məlumatın əhalidən gizlədiləmisi məqsədilə SSRİ Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsinin təşkil etdiyi əməliyyat nəticəsində respublika televiziyanın enerji bloku partladılmışdı. Hücum zamanı qadağan edilmiş silah və sursatdan istifadə olunmuş, azgınlaşmış hərbçilər yaralıları yerindəcə güllələmiş, ağır hərbi texnikanın tırtılları altına salmışlar. Azərbaycanlılara qarşı nifrət hissi ilə köklənən hərbi canılər həlak olanların dəqiq sayını gizlətmək üçün hətta cəsədləri məhv edirdilər.

O dövrdə faciə ilə bağlı ən sərt bəyanatı Ulu Öndər Heydər Əliyev vermiş və 20 Yanvar faciəsində insanlığa qarşı törədilən qırğınlara siyasi qiymət verilməsini, günahkarların cəzalandırılmasını tələb etmişdir.

1993-cü ildə Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə Milli Məclis 20 Yanvar tarixini Ümumxalq Hüzn günü elan etmiş və bu gün respublikamızda hər il qeyd olunur.

Öz konstitusion hüquqlarının bərqərar olunmasını tələb edən dinc əhali qoşun birləşmələri tərəfindən gülləbaran edilmiş, lakin bu hadisə xalqımızın iradəsinə qıra bilməmiş və bu azadlıq mübarizəsi 1991-ci ildə Azərbaycanın bu il 28 illiyini qeyd edəcəyimiz öz müstəqilliyini yenidən əldə etməsi ilə nəticələnmişdir.

İnsanlıq əleyhinə törədilmiş bu dəhşətli əməl nəticəsində BMT-nin İnsan Hüquqları haqqında Ümumi Bəyannaməsi, Mülki və siyasi hüquqlar haqqında Beynəlxalq Pakt və digər beynəlxalq hüquqi sənədlər kobud şəkildə pozulsa da, öz mahiyyətinə və miqyasına görə XX əsrə törədilmiş ən dəhşətli cinayətlərdən olan 20 Yanvar faciəsinə indiyədək beynəlxalq hüquqi qiymət verilməyib, aksiyanın sifarişçiləri və icraçıları cəzalandırılmayıb

20 yanvar hadisələrinin beynəlxalq hüquqa əsasən, beynəlxalq cinayətlərin ən ağır növlərindən olan insanlıq əleyhinə cinayət kimi tövşif edilməsi üçün kifayət qədər hüquqi sənədlər və normalar mövcuddur

Göstərilənləri əsas tutaraq, dünya ictimaiyyətinin və beynəlxalq qurumların Azərbaycanın haqlı tələblərini dəstəkləyəcəklərinə, bu qanlı aksiyanın insanlıq əleyhinə cinayət kimi tezliklə beynəlxalq hüquqi qiymətini alacağına və cinayətkarların cəzasız qalmayacağına ümidi edirik.

Bəyanat Avropa İnsan Hüquqları Məhkəməsinə, Avropa Parlamentinin İnsan Hüquqları Komissiyasına ünvanlanmışdır.

Hörmətlə,

Avropa Azərbaycanlıları Konqressinin prezidenti

Sahil Qasımov

